

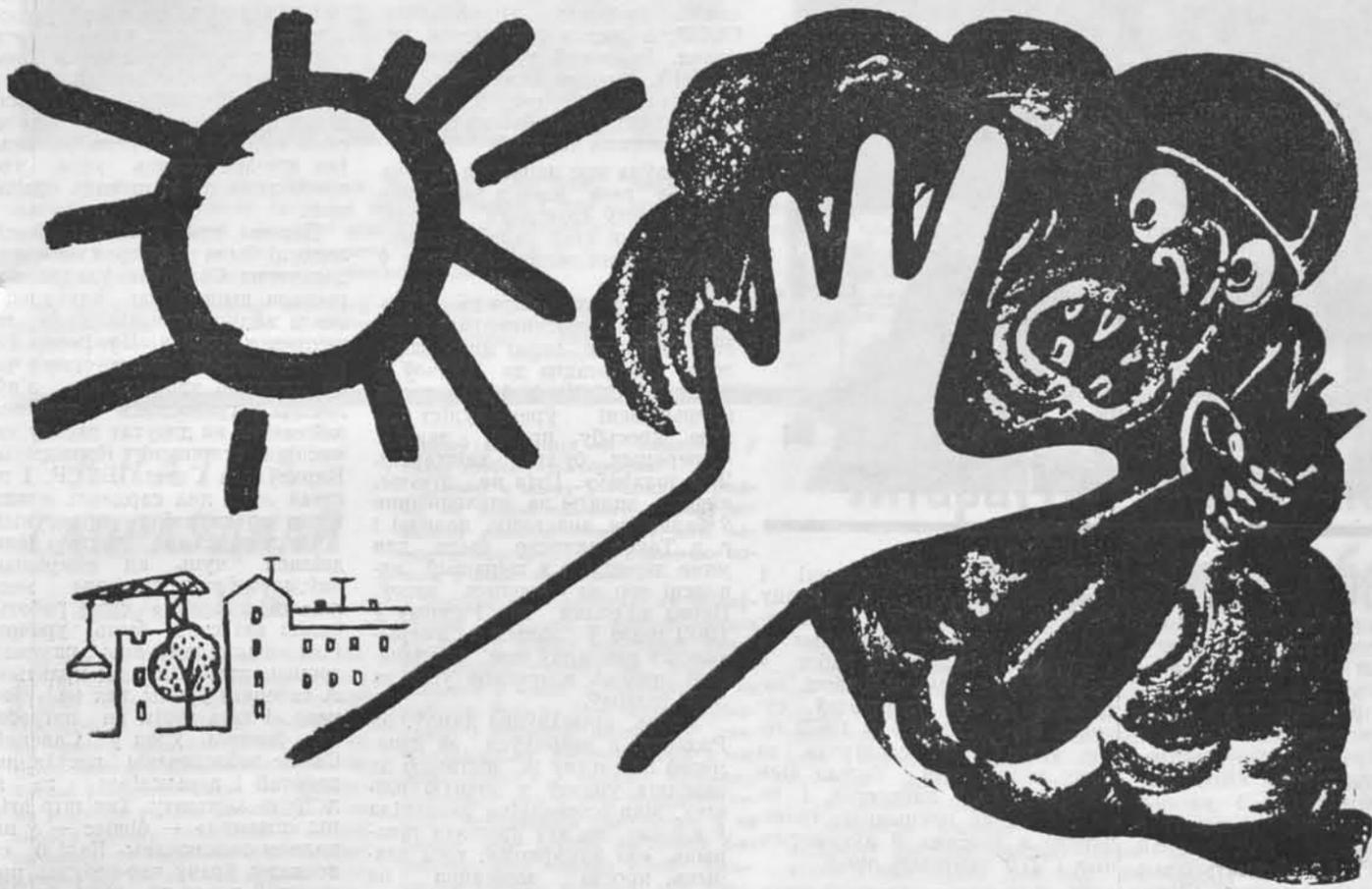
Голас Радзімы

№ 51 (736)

Ліпень 1963 г.

Год выдання 9-ы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ
І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

СТРЫМАЦЬ ШАЛЁНЫХ!

Дарагія мае суайчынкі!
Мне пасля ранення ў баях за Бацькаўшчыну ў 1941—45 гадах прыходзіцца вось ужо семнаццаты год быць амаль прыкаваным да ложка. А чалавеку, які за сваё жыццё шмат чаго перажыў, заўсёды ёсць аб чым успомніць. Гады барацьбы з нямецкімі фашыстамі выклікаюць у памяці асабліва мноства ўспамінаў.

Нагадаю толькі пра адно. Гэта было позняй восенню 1943 года на Магілёўшчыне. Спынілася наша вайсковая частка ў адной вёсцы, дзе ля кожнай уцалелай хаты ў прытык да сцен стаялі нейкія дзіўныя ні то буданы, ні то стажкі. Калі мы падышлі да іх, то ўбачылі, што гэта снапы неабмалочанага жыта, якое фашысты адабралі ў галодных сялян. Гэты снапы былі «арыгінальнай» прынадай. Тых, хто падыходзіў да іх, расстрэльвалі.

І вось ля аднаго з іх я ўбачыў жанчыну з дзвюма дзяўчынкамі, якія толькі што вярнуліся з лесу. Цяжка было сказаць, колькі дзесяці гадоў, такія яны былі змучаныя і слабыя. Усе тры выцяршвалі з каласкоў зярняткі і з нейкай ужо абмякавазасцю моўчкі клалі іх у рот...

Амаль дваццаць гадоў мінула з таго часу, а дзяўчынкі і зараз стаяць перад маімі вачыма. Успаміны дагэтуль хваляюць мяне, і да гэтага ёсць падставы.

Жыву я ў сонечным Пяцігорску ў новым раёне горада, які

назваецца Белай Рамашкай. Удалечыні — цудоўны краявід Каўказа. Я працягваюся ранкам і бачу бялюткую веліч снегаваго Эльбруса. Дзіўная рознагалосіца ляціць у расчыненыя вокны. Саджуся ў крэсла ля акна, разгортваю газеты. Але што гэта?..

«Над Масквой займаецца ранак. Людзі спяць у сваіх кватэрах... Дабяла распаленыя боегадоўкі амерыканскіх ракет імкнуцца ўніз... Людзі паміраюць, калі іх ложка ператвараюцца ў пар... Адно імгненне — і зніклі ўсе намаганні і вынік сарака гадоў будаўніцтва сацыялізма...»

Гэта піша не абы-хто, а аглядальнік газеты «Вашынгтон стар» Рычард Фрыкланд. І калі б ён быў адзіні! З дня ў дзень, з году ў год не сціхаюць галасы «шалёных», якія патрабуюць тэрмаядзернай вайны супраць СССР. І гэта робіцца там, за акіянам, зусім адкрыта!

Пятнаццаць гадоў маіх сноў не пакідалі бамбёжкі, пажары, руіны, а нядаўна прысніўся выбух тэрмаядзернай бомбы: усё ў маіх вачах раптам запуюнілася яркім аранжавым святлом. Агарнула адчуванне бяссілля перад непазбежным. Мяне некуды кінула і панесла...

Вісарыён ГАРБУК,
беларускі пісьменнік

Прачнуўшыся, я доўга не мог супакоіцца.

... Жыхароў вёскі Вішанкі ля гарадскога пасёлка Чашнікі — 145 дзяцей, жанчын, старых — сярод ночы ў сакавіку 1944 года жывымі спалілі нямецкія акупанты. Разам з імі загінулі мая маці і бабуля. А зараз амерыканскія мілітарысты пад адбральны лямант «шалёных» укладваюць у рукі нямецкіх мілітарыстаў ужо не запалкі і бензін, з дапамогай якіх былі спалены мае аднавяскоўцы, а тэрмаядзерныя боегадоўкі. Ці чуеце вы, мае суайчыннікі на чужыне, як па дарогах Еўропы ад тупату абцасаў нямецкіх рэваншыстаў пачынае дрыжаць зямля? Не думаеце ж вы, што яны, атрымаўшы ракеты «Паларыс», прынясуць свету мір? О не, кіраўнікі бундэверу не тояцца. Вуснамі ваеннага аглядальніка газеты «Франкфуртэр альгемайне» Вэйштэйна яны ўжо сёння нахабна гавораць усім, што бундэсвер не збіраецца дазваляць сабе ніякай раскошы: ён першым нанясе нечаканы ўдар. І гэтым лодаедам, што ў адну хвіліну збіраюцца якім-небудзь ранкам спаліць паўсвета, «шалёныя» спяшаюцца даць ракетна-ядзерную зброю!

Наша краіна вядзе няспынную барацьбу за мір, за ўсе-

агульнае і поўнае разбраенне. Але калі пачытаць рад газет ЗША, Англіі, Францыі, Заходняй Германіі, то хто-небудзь і сапраўды можа падумаць, што СССР вінаваты ў тым, што ў свеце існуе яшчэ зброя і небяспека вайны. Які падман, якая хлусня! З дня ў дзень рыхтаваць напад на краіны сацыялізма, незлічона разоў вокампненна паліць міралюбівыя народы на старонках газет і часопісаў, у прамовах і ваенных планах і нас жа абвінавачваць! Што вы супрацьпастаўляеце гэтай свядомай хлусні, мае суайчыннікі? Я, савецкі грамадзянін, заклікаю вас, дзе б вы ні жылі, узяць свой голас у абарону міру.

Мільёны і мільёны ахвяр, акіяны крыві і слёз прынесла людзям апошняя вайна. Але няма з чым параўнаць разбуральную сілу і знішчальнасць вайны, якую спрабуюць навізаць свету атамныя маньякі. Яна не пашкадуе і маўчалынікаў. Таму, пакуль не позна, хапайце за рукі падпальчыкаў вайны, выкрывайце іх паслугачоў, тых, хто за грошы хлусней прыкрывае планы атамных вар'ятаў. Вас, мае суайчыннікі, за межамі Радзімы не мала. Вы — таксама вялікая сіла! Ваш голас будзе чутны. Дык станем разам у барацьбе за мір, зробім так, каб нашы дзеці не ведалі ні вайны, ні сноў пра яе.

«МЫ Ў ЗАХАПЛЕННІ...»

Вінуем вас, а таксама і ўсіх савецкіх людзей, самаадданая праца якіх дазволіла героям-касманаўтам упісаць яшчэ адну слаўную старонку ў гісторыю Айчыны.

Я. ЦІШКОЎ.

Англія.

Шчыра вінушу дарагіх суайчыннікаў з паспяховым запускам і завяршэннем палёту касмічных ка-

раблёў «Усход-5» і «Усход-6». Жадаю добрага здароўя Валяціне Церашковай і Валерыю Быкоўскаму. А Камуністычнай партыі, Савецкаму ўраду і ўсяму народу маёй Радзімы — новых вялікіх дасягненняў.

Станіслава КІСЕЛЬ.

Францыя.

Сябры! Мы, як сапраўдныя патрыёты сваёй Радзімы, шчыра

ўзрадаваліся новым поспехам СССР — запуску касмічнай эскадры. Наша руская дзяўчына Валя Церашкова пабывала ў космасе і паспяхова выканала складаную праграму палёту. Гонар і слава ёй! Гонар і слава таксама ўсяму савецкаму народу!

Іван ЛАБАНОЎСКІ.

Бельгія.

ХРОНІКА

ПРЫЁМ У ГОНАР ВЫПУСКНІКОУ
ВАЕННЫХ АКАДЭМІЙ

Узброеныя Сілы нашай краіны папоўніліся новым атрадам выпускнікоў ваенных акадэмій — спецыялістаў-камандзіраў, палітработнікаў, інжынераў. У гонар гэтай падзеі Цэнтральны Камітэт КПСС і Савет Міністраў СССР наладзілі ў Крамлі прыём выпускнікоў ваенных акадэмій.

Урачыстае пасяджэнне адкрылася прамовай міністра абароны СССР Маршала Савецкага Саюза Р. Я. Маліноўскага. З прамовамі выступілі капітан Кулікаў, палкоўнік Уладзіслаў, генерал Сяргееў.

Пасля прамой выступілі сустрэты бурнай авацыяй Першы сакратар ЦК КПСС, Старшыня Савета Міністраў СССР таварыш М. С. Хрушчоў. Яго гутарку прысутныя слухалі з велізарнай увагай.

Усе прамойцы падкрэслівалі, што савецкі народ супраць вайны і настойліва прарануе разбраенне, але пакуль заходнія дзяржавы працягваюць палітыку «халоднай вайны», Узброеныя сілы Савецкага Саюза пільна стаяць на варце міру. Мы не дапусцім паўтарэння 1941 года!

У 40 КРАІНАХ СВЕТУ

На Мінскім трактарным заводзе закончыла трохмесячнае навучанне вялікая група балгарскіх інжынераў, майстроў, рабочых, якія прымаюць удзел у стварэнні новай галіны прамысловасці ў Балгарыі — айчыннага трактарабудаўніцтва. Цяпер тут навучаецца яшчэ 60 чалавек.

Цесныя вузы дружбы ўстанавіліся паміж трактарабудаўнікамі Беларусі і Польшчы.

Трактары «Беларусь» працуюць цяпер больш чым у 40 краінах свету. Для аказання тэхнічнай дапамогі за граніцы выязджаюць спецыялісты заводу. У сучасны момант яны знаходзяцца ў Індыі, Інданезіі, ААР, Судане, Гвінеі, Грэцыі і г. д.

САМЫ БЫСТРАХОДНЫ У СВЕЦЕ

Першыя рэйсы зрабіў на Канале імя Масквы самы быстраходны ў свеце пасажырскі цеплаход на падводных крыллях, якому яго стваральнікі — сормавічы прысвоілі касмічнае імя «Чайка». Хуткасць «Чайкі» каля ста кіламетраў у гадзіну.

200000 ПЛІТА
Брэсцкага заводу
ГАЗАПРАДАТ
30 м * 1962

У кватэрах Мінска, Кіева, Масквы і многіх іншых гарадоў краіны безадназначна служаць брэсцкія газавыя пліты. Нядаўна калентны завод выпускаў 200-тысячную пліту. На здымку: кантралёр АТК Марыя Фёдарова каля 200-тысячнай пліты.

Дарагія таварышы! Паведамленне аб новым поспеху савецкай навукі — групавым касмічным палёце Валерыя Быкоўскага і Валяціны Церашковай напоўніла нашы сэрцы бязмернай гордасцю за наш вялікі народ.

На Віцебскім керамічным заводзе заканчваецца мантаж трэцяй тэхналагічнай лініі. Праектная магутнасць новай вярчальнай печы—100 тысяч кубічных метраў кераміту ў год. На здымку: мантаж трэцяй вярчальнай печы.
Фотахроніка БЕЛТА.

ПІНСКІ БІЯМІЦЫН

Пінчане змянілі аблічча свайго горада. Хутка растуць тут новыя жыллыя дамы, карпусы навучальных устаноў, бальніц, дзіцячых садоў, ясляў, прамысловых прадпрыемстваў. Вяскую пятага года сямігодкі пінскія будаўнікі азнаменавалі ўводам у дзеянне завода кармавога біяміцыну.

Завод дзейнічае. Мерна гудуць магутныя турбіны кампрэсарных устаноў, нагнятаючы сціснутае паветра ў тэхналагічныя і вентыляцыйныя магістралі. Ужо ў лабараторыях «чаруюць» над колбамі хімікі і мікрабіёлагі, і людзі ў белых халатах мітусліва снуюць па паверхах. Завод жыве, яго працоўны рытм з кожным днём становіцца больш упэўненым.

У канцы мая была атрымана першая партыя гатовай прадукцыі. Жыватворны прэпарат «БКВ» — біяміцын кармавы вітамінізаваны пачаў паступаць на калгасныя і саўгасныя фермы.

Загадчык лабараторыямі інжынер-біяхімік Аляксандра Міхайлаўна Бабій і галоўны інжынер завода Алег Ціханавіч Кухараў знаёмяць мяне з прадпрыемствам. У цэхах светла, утульна. Ля сцен, выкладзеных беласнежнымі абліцовачнымі пліткамі, паліскаваюць афарбаваныя ў светлыя таны выцяжныя шафы, аўтаклавы, цэнтрыфугі, стэрылізатары. Магутныя вентылятары няспынна падаюць у памяшканні кандыцыянаванае паветра. Клапатліва абсталяваны бытавыя памяшканні. Тут і душавыя ўстаноўкі, і сатуратары для прыгатавання газіраванай вады, і пакой адпачынку для рабочых.

— У 1963 годзе, — паведамляе дырэктар прадпрыемства Айзенберг, — завод выпусціць 1400 мільярдаў актыўных адзінак кармавога біяміцыну. Прэпарат узбагачаецца вітамінам «В-12» і з'яўляецца магутным сродкам павышэння прадукцыйнасці калгаснай і саўгаснай жывёлагадоўлі.

Д. ДУДКО.

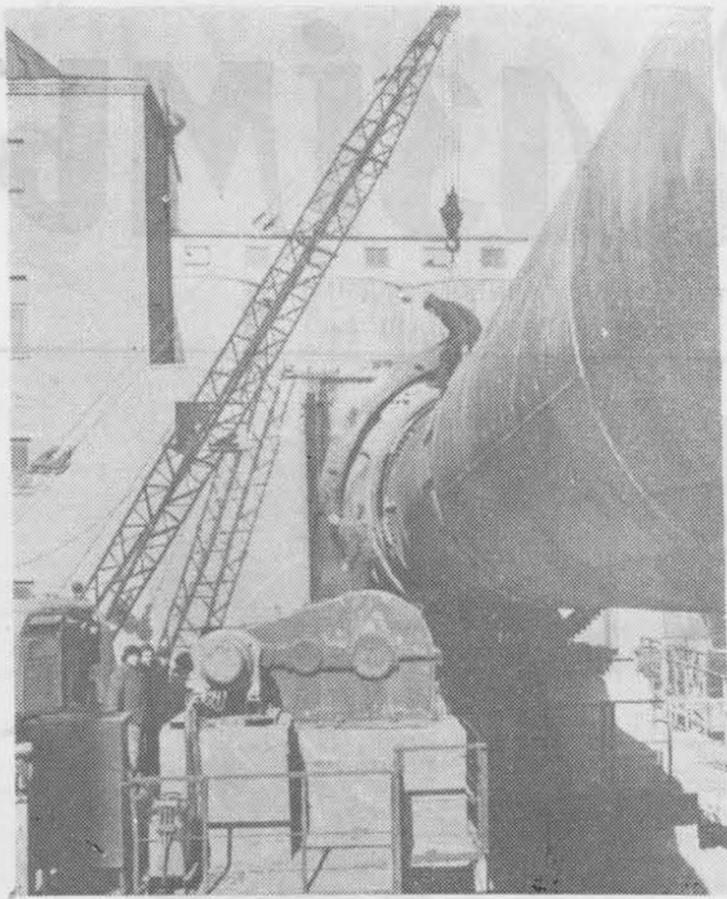
Закончыўся навучальны год у школах

Здалі апошні экзамен вучні 10 і 11 класаў сярэдніх школ Беларусі. Звыш 12 тысяч юнакоў і дзяўчат — выпускнікоў школ з вытворчым навучаннем разам з атэстатамі сталасці атрымалі пасведчанні аб прысваенні ім вытворчых спецыяльнасцей — токараў, фрэзероўшчыкаў, слесароў, электрамонтажнікаў, будаўнікоў, механізатараў шырокага профілю, жывёлаводаў-механізатараў і іншых.

Каля 17 тысяч маладых рабочых, служачых, калгаснікаў атрымалі сярэднюю адукацыю без адрыву ад вытворчасці, займаючыся ў школах рабочай і сельскай моладзі.

Упершыню праводзілі выпуск васьмігадовых школ. Заняткі ў васьмігодках праводзіліся па новай навучальнай праграме.

Выпускнікі вывучалі рад новых прадметаў. На экзаменах яны паказалі больш шырокі круггляд, узросшы ўзровень ведаў.

ЗА ДЗЕСЯЦЬ год (1961—1970) прадукцыйнасць працы ў нашай краіне павінна ўзрастаць ў два разы, у асноўным за кошт комплекснай механізацыі і аўтаматызацыі вытворчых працэсаў на дзеючых прадпрыемствах. Улічваючы гэта, у рэспубліцы распрацаваны прапановы па п'яцігадоваму тэрміну і расшырэнню вобласці выкарыстання сродкаў комплекснай механізацыі і аўтаматызацыі на ўсіх прадпрыемствах. Згодна з гэтымі прапановамі за перыяд 1962—1965 гадоў колькасць комплексных механізаваных участкаў павялічыцца ў параўнанні з 1959—1961 гадамі ў шэсць разоў, колькасць аўтаматычных ліній — у пяць разоў, а колькасць паточных ліній — у два з палавінай раза.

Аб тым, што намечаныя рубяжы будуць паспяхова ўзяты, сведчаць дасягнутыя тэмпы росту механізацыі. За першыя тры гады сямігодкі на прадпрыемствах БССР укаранёна 13,6 кіламетра сродкаў няспыннага транспарту, у 1962 годзе — 5,5 кіламетра, а ў 1963 годзе плануецца ўкараніць 8,6 кіламетра, у тым ліку 1,9 кіламетра з аўтаматычным адрасаваннем вырабаў. У 1964—1965 гадах павінна быць укаранёна яшчэ 20 кіламетраў сродкаў няспыннага транспарту. На працягу 1959—1962 гадоў у Беларусі створана 24 комплексныя механізаваныя участкі і пушчана 7 аўтаматычных ліній; у 1963—1965 гадах плануецца стварыць 159 такіх участкаў і 166 аўтаматычных ліній.

Асабліва ўвага ўдзяляецца механізацыі і аўтаматызацыі цяжкіх і працаёмкіх вытвор-

часцей у машынабудаванні і прыборабудаванні. К канцу 1965 года ўзровень механізацыі пагрузачна-разгрузачных і транспартна-складскіх работ у гэтай галіне прамысловасці павысіцца да 80 працэнтаў супраць 58 працэнтаў у 1962 годзе. Гэта будзе дасягнута за кошт укаранення больш чым 16 кіламетраў канвеераў і іншых сродкаў няспыннага транспарту, а таксама 8 аўтаматычных і 275 паточных ліній.

На ўкараненне сродкаў механізацыі і аўтаматызацыі ў машынабудаванні і прыборабудаванні ў 1963—1965 гадах мяркуецца затраціць 16,5 мільёна рублёў.

У 1965 годзе павінны быць завершаны работы па стварэнню на Мінскім падшыпнікавым заводзе цэха-аўтамата па вырабу шарыкавых падшыпнікаў і ўкараненню на мінскіх трактарным і падшыпнікавым заводах электронна-вылічальныя ўста-

ноўкі для кіравання вытворчасцю.

Значны рост тэмпаў механізацыі і аўтаматызацыі вытворчасці прадугледжваецца на лесанарыхтоўчых, мэблевых, тэкстыльных, швейных і абутковых прадпрыемствах. Ужо ў 1964 годзе ўзровень механізацыі на валцы і вывазцы лесу дасягне 100 працэнтаў.

Узровень механізацыі вытворчых працэсаў на мэблевых і дрэваапрацоўчых прадпрыемствах у 1965 годзе павінен склаці 78 працэнтаў супраць 38 у 1962 годзе. Гэта дазволіць на тых жа вытворчых пло-

ВОСЬ Я І ПАРАЎНОЎВАЮ...

Хутка праяцелі першыя вострым месцаў знаходжання на Радзіме. Жыццё наладзілася, не здаецца ўжо, у прыватнасці, дзіўным, што ў нашых аптэках купляюць толькі лякарствы, а не шнуркі для чаравікаў, віскі, часонкі і іншыя тавары, якія зусім не патрэбны хвораму чалавеку.

Не здаецца дзіўнай больш і сама сістэма аказання медыцынскай дапамогі грамадзянам СССР, а іменна бясплатнае лячэнне. За мяжой, у прыватнасці ў ЗША, таксама сямю-таму вядома, што лячэнне ў СССР бясплатнае, але хіба там аб гэтым гавораць народу!

Нядаўна мне давалося адчуць на сабе гэта адно з выдатных дасягненняў савецкага народа. І я міжволі стаў параўноўваць: медыцынская дапамога ў нас і ў ЗША...

Справа ў тым, што па аднаму і таму ж пытанню (пластычная аперацыя вока) мне давалося звяртацца да ўрачоў у ЗША і ў СССР. У 1951 годзе амерыканскі ўрач-акуліст на маю просьбу прама заявіў: «Аперацыя будзе каштаваць 200 долараў». Гэта не лічачы, вядома, аплаты за знаходжанне ў бальніцы, анестэзію, павязкі і г. д. Такое лячэнне было для мяне дарагім, і я вырашыў адкласці яго да лепшых часоў. Перад ад'ездам на Радзіму ў 1962 годзе ў адным з амерыканскіх шпіталаў мне прапанавалі зрабіць аперацыю ўжо за 300 долараў.

І вось, прыехаўшы дамоў, на Радзіму, я звярнуўся за дапамогай па гэтаму ж пытанню да савецкіх урачоў у вочную клініку. Мая плямёніца пазваніла ў клініку, як тут прынята гаварыць, «за намарком», гэта значыць, проста запісацца на прыём да ўрача. У яе адразу ж пацікавіліся: «Здарылася што-небудзь?» І калі даведліся, што тэрміновая дапамога не патрэбна, прызначылі дзень прыёму. Прыняла мяне спачатку ўрач Васільева і, уважліва аглядаеўшы, сказала: «Не хвалойцеся, зробім аперацыю і

ўсё, што трэба. Але добра будзе, калі вас паглядзіць яшчэ і прафесар Бірыч. Я вас запішу да яе на прыём. Пасля яе агляду канчаткова вырашым пытанне наконт аперацыі». У хуткім часе я быў прыняты прафесарам. Яна пацвердзіла, што аперацыя патрэбна і назначыла дзень.

Што я хацеў бы сказаць аб гэтых двух урачах? Вельмі сціплыя людзі, простыя і ўважлівыя. Галоўны іх клопат — гэта відаць адразу — вярнуць людзям здароўе. Колькі падзяк і добрых пакаданняў заслужылі гэтыя дзве савецкія жанчыны за сваю працу і любоў, якую яны так шчодро дораць усім, хто прыходзіць да іх шукаць дапамогі.

Дарэчы, урач Васільева ў малодсці была трактарысткай, але дзякуючы Савецкай уладзе, атрымала вышэйшую адукацыю, стала вялікім спецыялістам па вочных хваробах. Прафесар Бірыч не толькі ўдзяляе многа часу лячэнню хворых, але з'яўляецца і грамадскім дзеячом, займаючы як дэпутат пасаду намесніка старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР. І па гэтай лініі яна сардэчна клапаціцца аб патрэбах працоўных.

За мяжой мне часта даводзілася чуць ад амерыканцаў, што ўрачы павінны мець якісьці «стымул» для работы, інакш які сэнс быць урачом. Пад «стымулам» яны разумеюць грошы, прыбыткі ад практыкі. А савецкія ўрачы так не гавораць. І гэта зусім не патрэбна ім. Кожны ўрач у Савецкім Саюзе забяспечаны пастаяннай работай і атрымлівае за яе добрую зарплату. Так што аглядны «стымул» — бізнес — у нас цалкам выключаны. Калі б савецкаму ўрачу хто-небудзь прапанаваў плату за візіт, ён бы шчыра пакрыўдзіўся, як амерыканскі ўрач пакрыўдзіўся б, калі б яму не заплацілі. У гэтым велізарнай розніца паміж нашымі ўрачамі і амерыканскімі.

Такія факты, такое сапраўднае становішча рэчаў у нас і ў ЗША. С. АФАНАСЬЕУ.

Нашы справы і планы

АЎТАМАТАТЫ І ПРАГРЭС

шчах павялічыць выпуск мэбл і ў два разы.

На тэкстыльных прадпрыемствах на працягу 1963—1965 гадоў будуць уведзены ў эксплуатацыю шэсць аўтаматычных ліній у шэрсцепрадзэнні і 21 паточна-механізаваная лінія ў ткацкай вытворчасці. Намечана ўкараніць аўтаматычныя лініі ў аддзелачных і мокрых цэхах гарбарных заводаў, што рэзка палепшыць умовы працы.

На прадпрыемствах пярвічнай апрацоўкі льну і канпель арганізуюцца цэхі па прамысловому прыгатаванню льяноўнай траты. Прамысловае прыгата-

ванне, такім чынам, выключае працаёмкую аперацыю расцілання льну і падняцця траты са сцелішчаў, палішае якасць ільнапрадукцыі і змяншае яе сабекошт.

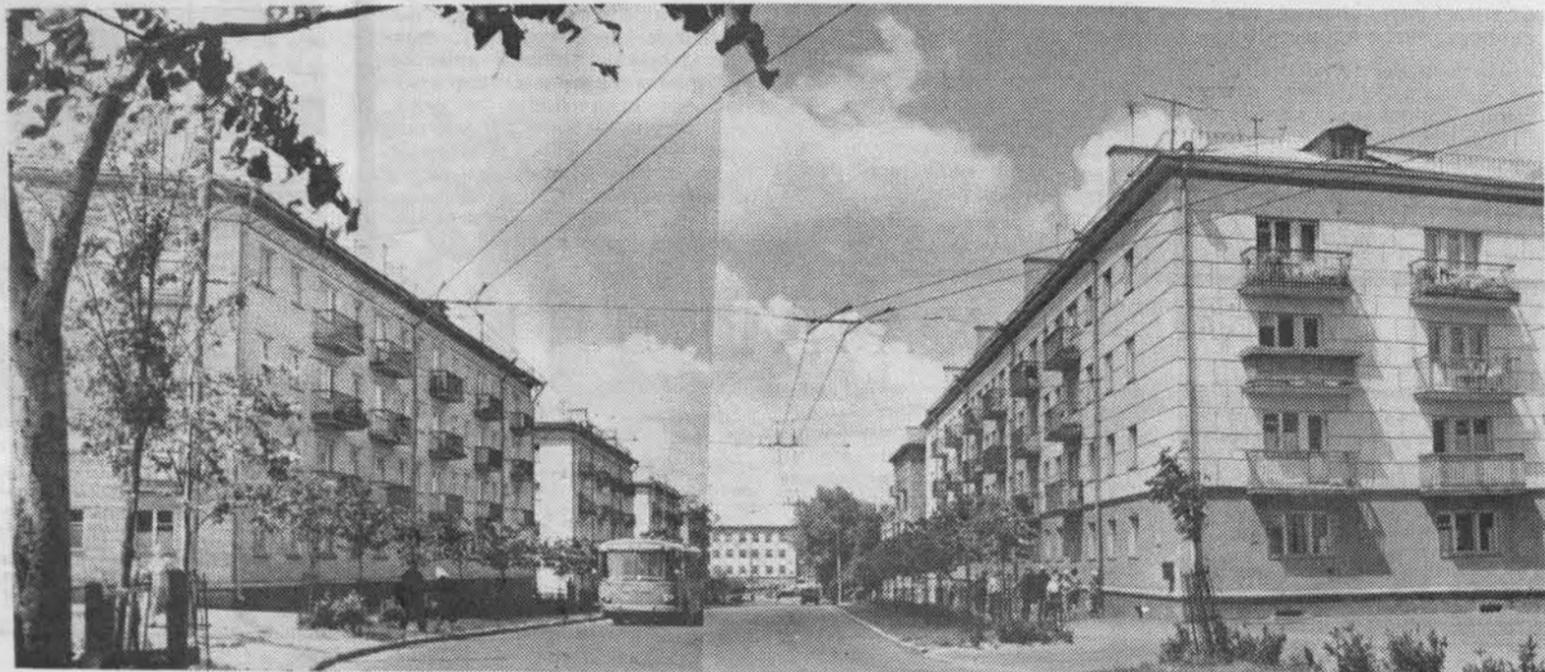
Шырокае распаўсюджванне атрымалі ў рэспубліцы таксама радыеактыўныя ізатопы, што ўжываюцца на прадпрыемствах лёгкай прамысловасці для падліку вырабаў і кантролю тэхналагічных працэсаў і якасці прадукцыі.

У харчовай, мясной і малочнай прамысловасці за чатыры гады сямігодкі ўкаранёна 156 механізаваных паточных канвеерных ліній па апрацоўцы жывёлы і птушкі, па вытворчасці сметанковага масла, кансерваў, кандытарскіх вырабаў, харчовых канцэнтратаў. У астатнія тры гады сямігодкі на гэтых прадпрыемствах намечана ўкараніць яшчэ каля 70 аўтаматычных ліній і 230 механізаваных паточна-канвеерных ліній. Поўнацю будуць аўтаматызаваны працэсы расфасоўкі сметанковага масла, маргарыну, маянэзу, папярос, разліўвін і лікёра-гарэлачных вырабаў, а таксама працэсы апрацоўкі мясных субпрадуктаў.

Такія перспектывы механізацыі і аўтаматызацыі вытворчасці ў асноўных галінах прамысловасці БССР на астатнія гады сямігодкі.

І. ЮФЕ,
начальнік аддзела Тэхнічнага ўпраўлення Саўнарга-са БССР.

Новая вуліца Працоўная ў г. Гомелі.
Фотахроніка БЕЛТА.

На цудоўных прасторах Айчыны

На граніцы Беларусі і Украіны, на беразе ракі Сож, адбылася традыцыйная сустрэча моладзі Гомеля і Чарнігава. Сотні юнакоў і дзяўчат дзвюх братніх рэспублік весела і цікава правялі нядзелью. На здымку 1 — моладзь Гомеля і Чарнігава на беразе Сожа.

На малыўнічым беразе Мінскага мора раскінулася турысцкая база «Беларусь». З розных куткоў нашай рэспублікі прыязджаюць сюды юнакі і дзяўчаты — аматары турысцкіх падарожжаў. Да іх паслуг палаткі,

лодкі. Па лясных сцяжынках, па рэках моладзь робіць цікавыя падарожжы. Усяго ў гэтым годзе ў час водпуску па пуцёўках прафсаюза адпачне звыш 2,5 тысячы чалавек. Акрамя гэтага больш 2-х тысяч мінчан правядуць тут па аднадзённых пуцёўках выхадныя дні. На здымках 2 і 3 — палатачны гарадок турысцкай базы «Беларусь» і адпачываючыя на прагулцы па Мінскаму мору.

Фотакроніка БЕЛТА.

КРАІНА САПРАЎДНАЙ СВАБОДЫ

Я пакінуў Радзіму, калі мне было 13 год. Разам з бацькам выехаў у 1938 годзе з былой панскай Польшчы ў Паўднёвую Амерыку. Ва Уругваі пражылі 25 год. Нягод было многа, а шанцавала не часта. Толькі ў апошнія гады матэрыяльна жылі не вельмі дрэнна, але не хапала самага галоўнага ў жыцці чалавека — Радзімы. Хто не быў далёка ад яе, той не ведае, што значыць жыць за мяжой, не маючы роўных з усімі праваў, не маючы магчымасці атрымаць адукацыю. У капіталістычных краінах усімі правамі карыстаюцца багатыя, а бедныя павінны працаваць, ды і праца ёсць не заўсёды.

Пасля 25 год такога жыцця я

рашыў вярнуцца на Радзіму ў сваю любімую Беларусь.

Цяпер я живу ў горадзе Гродна. Як толькі прыехаў, адразу атрымаў работу, спачатку далі часовую кватэру, хутка атрымаю новую з усімі выгодамі.

Працую мантажнікам на будаўніцтве вялікага азотнакавага камбіната, добра зарабляю. Вельмі цёплыя, сяброўскія адносіны склаліся ў мяне з таварышамі па рабоце. Яны ва ўсім мне дапамагаюць і навучылі некалькім спецыяльнасцям. Рабочы дзень у нас працягваецца 7 гадзін. Кожнаму рабочаму раз у год прадастаўляецца аплачваемы адпачынак. Я не баюся, што заўтра застануся без работы, што перада мной зачыняцца дзверы фабрыкі або завода, як гэта здараецца ў «вольным свеце». Цяпер я магу смела сказаць, што я шчаслівы і што ў Савецкім Саюзе чалавек карыстаецца сапраўднай свабодой.

Мікалай ДАМАСТОЙ, г. Гродна.

Літаратура сацыялістычнага рэалізму заўсёды ішла побач з рэвалюцыяй

Наша літаратура здаўна — з часоў Радзішчава і Пушкіна — выступала ў сваёй асаблівай гістарычнай якасці: прасякнутая духам вызваленчых ідэй і народнасці, яна была магчымым фактарам перадавой грамадскай думкі. Заветы вялікіх, сусветна вядомых дзеячоў нашай літаратуры і мастацтва для нас не ёсць «далёкае мінулае». Савецкая літаратура ў яе лепшых узорах уяўляе як раз жывую пераемную сувязь са сваімі слаўнымі папярэднікамі. Змяніліся ўмовы развіцця і гістарычныя задачы літаратуры і мастацтва, але нестарэючымі застаюцца такія іх адметныя рысы, як глыбокі гуманізм, праўдзівасць адлюстравання жыцця, заклапочанасць інтарэсамі найшырэйшых народных мас, вернасць перадавым ідэям свайго часу.

Захоўваць спадчыну, як мы кажам услед за Леніным, — не значыць абмяжоўвацца спадчынай. Савецкая літаратура многім абавязана вялікай літаратуры мінулага — і айчынай і сучаснай, — але яна не магла не далучыць да гэтай спадчыны ўласных сур'езных здабыткаў таму, што яна народжаная вялікай рэвалюцыяй, якая азначала новую ступень у гісторыі чалавечага грамадства і яго культуры.

Галоўны здабытак нашай параўнальна маладой літаратуры — гэта яе новы змест, вобразы і тыпы, выяўлення і пачэрпнуты ў новай, сацыялістычнай рэчаіснасці. Новы змест выклікаў і акрэсліў рысы ў многім іншай, чым класічная, формы выказвання — стыль, прыёмы і спосабы ўвасаблення небывалага жыццёвага матэрыялу. У гэтым, між іншым, і заключаецца сутнасць той з'явы ў літаратуры і мастацтве, якую мы называем сацыялістычным рэалізмам.

Усё гэта неабходна мець на ўвазе, гаворачы аб пытаннях, непасрэдна звязаных з такой важнай падзеяй у жыцці нашай літаратуры, як снежаньская і сакавіцкая сустрэчы кіраўнікоў партыі і ўрада з работнікамі літаратуры і мастацтва.

Сустрэчы гэтыя не з'яўляюцца нечым незвычайным у жыцці нашай творчай інтэлігенцыі, яны ўжо сталі традыцыйнымі.

Непасрэднай падставой для гэтых сустрэч з'явіліся некаторыя тэндэнцыі ў сучасным мастацтве і літаратуры, тэндэнцыі, якія Цэнтральны Камітэт нашай партыі па справядлівасці знайшоў неабходным падвергнуць крытыцы. Але змест гэтых сустрэч у цэлым намога шырэйшы і глыбейшы. Гэта

Друкуецца з невялікім скарачэннем.

ІНТЭРВ'Ю ГАЛОУНАГА РЕДАКТАРА ЧАСОПІСА «НОВЫЙ МИР» А. ТВАРДОУСКАГА КАРЭСПАНДЭНТУ ЮНАІТЭД ПРЭС ІНТЭРНЕЙШНЛ У МАСКВЕ

было развіццём, далейшай канкрэтызацыяй ленинскага разумення задач мастацтва і літаратуры, працягам таго, што ўжо выказана на ранейшых гутарках такога роду, асвятлялася ў друку, фармулявалася ў партыйных дакументах і што адлюстравана ў галоўным з іх — у новай Праграме партыі.

Зноў і зноў тут была падкрэслена асабліва роля літаратуры і мастацтва ў савецкім грамадстве як магутнай выхавальнай сілы, неабходнасць цяснейшай сувязі іх з жыццём, актыўнага пераўтварэння новай рэчаіснасці ў вобразах мастацтва.

Літаратура сацыялістычнага рэалізму заўсёды ішла побач з рэвалюцыяй, падзяляла з савецкім народам усе цяжкасці і перамогі. Яна выхоўвае мужны сьмялі сацыялістычнай Радзімы, яе будаўнікоў і абаронцаў, унушае ім высокія прынцыпы маралі чалавека новага грамадства. Разам з тым гэтая літаратура заклікана выяўляць і выкрываць усё тое старое, што здольна перашкаджаць нашаму прасоўванню наперад. Тут немалая роля павінна належыць нашай сатыры, і добра, што гэты важнейшы род літаратуры ў прозе і паэзіі зноў жа абаяраецца на багатыя традыцыі Гоголя, Салтыкова-Шчадрына, Някрасава, а таксама на бліжэйшы вопыт савецкай сатыры — Маякоўскага, Д. Беднага, Ільфа і Пятрова.

Якія перспектывы развіцця савецкай літаратуры ў сувязі з апошнімі падзеямі ў жыцці нашай творчай інтэлігенцыі? Натуральна, што яны вызначаюцца накопленым нашым мастацтвам і літаратурнай вопытам і глыбокім усведамленнем кожным мастаком паасобку тых задач, якія атрымалі шырокае і ўсебаковае асвятленне ў выступленнях М. С. Хрушчова, Л. Ф. Ільчова. У мяне і як у пісьменніка, і як у рэдактара аднаго з самых «тоўстых» часопісаў у краіне ёсць усе падставы меркаваць, што савецкая літаратура парадзе сваіх чытачоў новымі значнымі дасягненнямі.

У гады, прайшоўшыя з часу XX з'езду партыі, у нашай літаратуры з'явіўся рад твораў, якія знамянуюць вельмі важныя і абяцваючыя тэндэнцыі. У першую чаргу іх характарызуе сур'езнае веданне рэчаіснасці, праўдзівасць, партыйны падыход да з'яў жыцця, глыбокае пачуццё адказнасці мастака пе-

рад народам. Тут імёны маладых, якія ўпершыню заявілі аб сабе, ідуць уперамешку з імёнамі і раней вядомых пісьменнікаў, але якія імёна ў гэты час далі чытачу найбольш значныя свае творы. Гэта і Яфім Дораш, які сваім «Дзэравенскім дзённікам» услед за В. Авецкіным пашырыў і палітыку сельскую тэму; і Уладзімір Тэндракоў, нядаўні камсамольскі работнік, цяпер шырока вядомы аўтар вострых і актуальных аповесцей аб нашай сучаснасці; і Гаўрыіл Траяпольскі, немалады ўжо аграном, які прынёс чытачу з варонежскіх стэпаў свае самабытныя сатырычныя расказы і аповесці; і растаўчанін Уладзімір Фаменка, пісьменнік «шалахўскага краю», які выступіў у рамана «Памяць зямлі» як яркі і зусім самабытны мастак; і зусім малады Віль Ліпатаў з далёкай Чыты; і яго старэйшы таварыш сібрак Сяргей Залыгін, вучоны і педагог, які толькі ў апошнія гады стаў прафесіянальным літаратарам; і Юрый Бондарэў з новымі рамана «Цішыня»; і Аляксандр Яшын, аўтар многіх вершаваных кніг, які апублікаваў выдатны, поўны паэзіі нарыс «Валагодскае вяселле». Я называю тут некаторыя імёны пісьменнікаў, якія выступілі на старонках аднаго толькі часопіса «Новый мир»...

Аповесць А. Салжаніцына «Адзін дзень Івана Дзясніавіча», які дэбютаваў у «Новом мире», гэты яшчэ ўчора нікому не вядомы настаўнік з Рязані, уяўляе сабой, на мой погляд, з'яву асабліва значную і прынцыповую. І справа не толькі ў тым, што яна заснавана на спецыфічным матэрыяле і называе антынародны характар тых з'яў, якія звязаны з вынікам культуры асобы, але таксама і ў тым, што ўсім сваім мастацкім ладам яна сцвярджае сталяе збачэнне традыцый праўды ў мастацтве і рашуча супрацьстаяць уяўнаму наватарству фармалістычнага, мадэрнісцкага напрамку.

Па-мойму, «Адзін дзень» — з тых з'яў літаратуры, пасля якіх немагчыма весці гутарку аб якой-небудзь літаратурнай праблеме або літаратурным факце, так або інакш не супаставіўшы іх з гэтай з'явай.

І я ніколі не забуду, з якой цёплай гаварыў М. С. Хрушчоў аб гэтай аповесці Салжаніцына, аб яе героі, які захаваў годнасць і прыгажосць працоўнага чалавека і ў нечалавечых умовах, аб праўдзівасці паказу, аб партыйным падыходзе аўтара да з'яў такой горкай і суровай рэчаіснасці.

Калі б трэба было даказваць шырыню поглядаў Цэнтральнага (Заканчэнне на 4-й стар.)

Я ЧАСТА ДУМАЮ...

Атрымала кнігі. Вельмі і вельмі вам ўдзячна. Кнігі чытаем самі і даём знаёмым.

Я часта думаю: якая шчаслівая моладзь нашай Радзімы! Ёй усё даступна — вучыцца, працаваць па спецыяльнасці, адпачываць, лячыцца, чытаць цудоўныя кнігі. Тут у канцы чэрвеня заканчваецца заняткі ў школе. Дзеці багатых паедуць на дачы або падарожнічаць у Еўропу. А вось дзеці бацькоў, у якіх няма сродкаў, ужо пару тыдняў ходзяць па вуліцах, прадаюць яблыкі, збіраюць ахвяраванні для таго, каб на некалькі дзён паехаць у дзіцячы лагер. І гэта ў багатай краіне, якая дапамагае іншым краінам купляць боегатоўкі.

У нас цяпер распаўсюдзілася (калі можна так сказаць) нейкая эпідэмія. Школьнікі пасля ўрокаў не прыходзяць дамоў. Бацькі падумаюць трывогу, падумаюць на ногі суседзяў, паліцыю. І што ж? На другі дзень дзеці знаходзяцца. Аказваецца, ім падабаецца «губляцца», бо тады іх фатаграфіі паказваюць па тэлевізары, пра іх гавораць па радыё. Сенсацыя.

Калі чытаеш газету, у якой часам апісваюць дзіцячыя злачынствы, то робіцца проста страшна. Вось, напрыклад, хлопчык-падлетак павесіў ішасцігадовую дзяўчынку на пояс ад яе сукенкі. Хіба гэта не жах? І калі яго спыталі, навошта ён гэта зрабіў, хлопчык адказаў, што не ведае.

Тут многа пішуць аб выхаванні дзяцей, але прымаць якія-небудзь меры ніхто не жадае: патрэбны грошы. Краіна багатая, а на гэты сродкі не знаходзіць.

Крыху пра сябе. Атрымалі пісьмы з Радзімы, пішуць пляменнікі і дваюрадныя сястры, усе яны працуюць, маюць спецыяльнасці, збіраюцца ехаць адпачываць. А мой сын тут не атрымаў ні адукацыі, ні спецыяльнасці. Жывём надзеямі, што ў хуткім часе вярнемся на родную зямлю.

Яшчэ раз вельмі ўдзячна за кнігі. Савецкі народ мае ўсе падставы ганарыцца сваімі выдатнымі пісьменнікамі.

А. Б.

Канада.

СУМУЮ ПА РАДЗІМЕ

У Амерыцы я живу ўжо каля 50 гадоў, перажыў многа гора; праўда, у параўнанні з тым, што вынес наш народ у мінулы вайну, маё гора, вядома, нязначнае, але я хачу скажаць, што ў тыя цяжкія гады мы ўсім сэрцам былі з радзімай, дапамагалі ёй чым маглі.

Актыўна ўдзельнічаў я і ў забастоўках рабочых у 1918 годзе, калі буржуазія арганізавала блакаду маладой Савецкай рэспублікі. Да гэтага часу ў мяне захавалася «памятка» тых рэспублікі. Да гэтага часу ў мяне захавалася «памятка» тых рэспублікі. Да гэтага часу ў мяне захавалася «памятка» тых рэспублікі.

Хачу яшчэ раз падзякаваць за тое, што не забываеце нас на чужыне. Жадаю маёй Радзіме перамогі над капіталізмам і вайной. Ваша барацьба за камунізм ва ўсім свеце, за прагрэс і шчасце ўсіх народаў — гэта і наша барацьба.

П. Е.

ЗША.

Літаратура сацыялістычнага рэалізму заўсёды ішла побач з рэвалюцыяй

(Пачатак на 3-й стар.)

нага Камітэта нашай партыі на літаратуру і мастацтва, то аднаго факта адабраў і гэтай апавесці А. Салжаніцына было б больш чым дастаткова. Дарэчы, гэты факт лішні раз неабвержна ўказвае на поўную неабгрунтаванасць варожых нам толкаў аб «аўтаэжыванні» і «рэгламентацыях», якія нібы кімсьці прадпісваюцца савецкай літаратуры.

Безумоўна, культ асобы не мог не адбіцца адмоўным чынам на савецкім мастацтве і літаратуры. У відомыя гады ў нас было ня мала і кніг, і фільмаў, і твораў жывапісу, адзначаных пячаткай аддзялення, бяскрылай ілюстрацыйнасці, фальшывай манументальнасці. Аднак зусім няверна, антыгістарычна і ў супярэчлівасці з самавідочнымі фактамі было б характарызаваць усю літаратуру, скажам, 30-х гадоў, перыяду Айчынай вайны і нават пасляваенных год пры І. В. Сталіне толькі гэтымі рысамі непрадзвіжасці, несамастойнасці і параднасці. Падобна таму як гістарычная творчасць мас, абуджаных Вялікім Кастрычнікам, не магла быць прыпынена культу асобы ў галінах эканамічнай і сацыяльнай, так яна працягвала працягваць сябе і ў галіне будаўніцтва новай культуры, мастацтва, літаратуры.

Не хочацца тут у «спісачным» парадку пералічваць імёны савецкіх пісьменнікаў, вядомых усяму чытаючаму свету сваімі творами, напісанымі як раз у гэты дзесяцігоддзі. Гэты пералік быў бы вельмі шырокі, калі нават гаварыць толькі пра рускіх пісьменнікаў — Шалахава і Фадзеева, Федзіна і Паўленку, Панову і Казакевіча, Ісакоўскага і Маршака, Леонава, Нагодзіна і многіх, многіх іншых, жывых і загінуўшых, творы якіх складаюць славу і гонар нашай літаратуры. А са слаўнымі імёнамі пісьменнікаў і паэтаў, што пішучы на іншых мовах Савецкага Саюза, ён быў бы яшчэ шырэйшы.

Да надуманых, прылічаных нам «канфліктаў» адносіцца так званы «канфлікт накаленняў», «бацькоў і дзяцей» у нашай літаратуры.

Аўтары гэтага «адкрыцця» перш за ўсё дрэнна ведаюць гісторыю нашай літаратуры XIX стагоддзя, адкуль, паводле чутак, яны ўзялі напакат гэту праблему. Гэты крылаты вы-

раз пайшоў ад славутага рамана Тургенева «Бацькі і дзеці». Там ідзе гутарка пра канфлікт паміж «бацькамі» — дваранамі-лібераламі і пакаленням «новых людзей», прадстаўнікоў рэвалюцыйнай дэмакратычнай інтэлігенцыі ся, адзіны мінулага стагоддзя, якое толькі выходзіла на сцэну. Зусім зразумела, што адносіны тургенеўскіх «бацькоў і дзяцей» нават аддалена не могуць нагадваць адносіны паміж рознымі пакаленнямі нашай рэвалюцыі, якія заўсёды выступалі плячо да пляча у барацьбе за агульную справу.

Але, можа, канцэпцыя «бацькоў і дзяцей», аосурдная ў адносінах да шырокага гістарычнага плана агульнанароднага жыцця, данасавална ў галіне спецыфічна-інтэлектуальнай да сённяшняга жыцця навуковай і мастацкай інтэлігенцыі, студэнцтва, літаратурнай моладзі?

Не, і тут гэтая канцэпцыя ўяўляецца зусім беспадстаўнай. Хто тут «бацькі», а хто «дзеці»? Калі «бацькі» — гэта заслужаныя вучоныя, скажам, канструктары касмічных караблёў, а «дзеці» — маладыя афіцэры-лётчыкі, якія ажыццявілі «аблёт» гэтых караблёў у касмічнай прасторы, дык антаганізму зноў жа не атрымаецца. Справа наогул не ва ўзросце. Выступаючы на адной з сустрэч з Юрыем Гагарыным, я, напрыклад, сказаў, што па гадах ён мне падыходзіць у сыны, але па нашых агульных мэтах і імкненнях мы з ім як бы равеснікі, аднагодкі эпохі сацыялізма. І касманаўт быў зусім згодны са мной.

Тое ж самае я мог бы сказаць многім з нашых маладых пісьменнікаў, работа якіх выклікае ў мяне жывую цікавасць і самыя прыхільныя адносіны.

Ці можна гаварыць аб «канфлікце» паміж такім масцітым паэтам, як С. Я. Маршак, і маладымі паэтамі, пісьменнікамі і крытыкамі, сярод якіх цяжка назваць каго-небудзь, хто не пабываў бы ў яго рабочым кабінце, як у майстарні мастака-настаўніка і старэйшага сябра? Дзе ж канфлікт накаленняў? Яго няма.

Буржуазны друк працягвае яўную непатрабавальнасць да слыбіні зместу і мастацкай якасці вершаў такіх нашых «дзецей», як, напрыклад, Еўту-

шэнка або Вазнясенскі. Гэта адываецца ад жадання ў асобе гэтых «дзецей» оачыць песняроў нейкай апазіцыі «оацькам», ад імкнення выкарыстаць гэтыя маладыя імёны ў мэтах зусім нелітаратурных. Вядома, такая тэндэнцыянасць здольна нараджаць толькі дрэнную сенсацыю і прынесці шкоду ў першую чаргу гэтым маладым — ужо не столькі на ўзросце, колькі яшчэ на майстарству — паэтам. Спэцыяльна, што мне няма патрэбы падкрэсліць, што я гавару гэта толькі таму, што жадаю ім даора і больш сур'ёзных адказных адносін да свайго прызначэння. У паэта, гаварыць, помніцца, Аляксандр Блок, павінен быць лёс, а не кар'ера.

Зноў жа з нейкага тухлявага рэжымі панаціцця, якога цэляга прыстасавана да нашых літаратурных адносін, узята зарубежным друкам выдумка аб раздзяленні савецкіх пісьменнікаў на «лібералаў» і «кансерватараў». Вядома ж, у нас выдучаць спрэчкі, ёсць розніца ў ацэнцы тых або іншых з'яў нашай літаратуры, г. зн. ідзе нармальнае літаратурнае жыццё. І заходнім «знаўцам» нашай літаратуры застаецца зразумець толькі адно, што нашы дыскусіі і адрозненні ў думках існуюць у межах адзінага цэлага — нашай савецкай сацыялістычнай літаратуры. Можна толькі параць гэтым «знаўцам» бачыць рэчаіснасць такой, якой яна ёсць на самай справе, а не падмяняць яе хоць бы і жаданымі для іх, але ілюзорнымі пабудовамі і ўдўленнямі.

Ці не адабецца адмаўленне мірнага суіснавання ў галіне ідэалогіі на нашых культурных сувязях і адносінах з заганіцай? Так, мы адвяргаем тэорыю мірнага ідэалагічнага суіснавання, але гэта не можа азначаць пагарды з нашага боку да перадавой, прагрэсіўнай навукі, культуры, мастацтва Захаду.

Сустрэчы, асабістыя кантакты, паглыбленае вывучэнне кніг адзін аднаго для нас, напрыклад, літаратараў, несумненна, уяўляюць вялікую ўзаемную цікавасць. Я іменна прыезд Роберта Фроста ў нашу краіну абавязаны куды больш сур'ёзным, чым раней, азнаямленнем з паэзіяй гэтага выдатнага майстра. Глыбокі дэмакратызм і рэалізм паэзіі Фроста, які апісвае працу і побыт простых людзей сельскай Амеры-

кі, карціны прыроды, прадметнасць і яснасць формы яго вершаў-навел — усе гэта вельмі мне па душы. Мне было сапраўды прыемна сустрэцца з гэтым патрыярхам амерыканскай паэзіі, прымаць яго ў сваім доме ў Маскве, і мне цяпер сумна думаць, што, калі я зойраўся у ЗША, я змагу ўжо пабываць толькі на яго магіле.

Традыцыі нашых шырокіх культурных і літаратурных сувязей і кантактаў з людзьмі добрай волі, з барацьбітамі за мір, з сябрамі нашай краіны гавораць самі за сябе. Ці трэба, напрыклад, нагадваць, што па колькасці перакладаў кніг з замежных моў наша краіна займае першае месца ў свеце. Але, вядома, многае ў нашых культурных узаемаадносінах з Захадам будзе залежаць не толькі ад нас, але і ад самога Захаду. Напрыклад, прапаганда халоднай і гарачай вайны, якую праводзіць антысавецкія колы, зразумела, не спрыяе развіццю культурных узаемазвязей.

Пра мае адносіны да «пошукаў у галіне формы». Мяне ніколі не цікавілі і не займалі пошукі ўласна формы як нечага існуючага асобна ад зместу. Фармалізм глыбока чужы мне; і такія пошукі я лічу наогул пустымі. Там, дзе пачынаюцца клопаты толькі аб форме, мастацтва канчаецца. На жаль, некаторыя нашы маладыя мастакі (ды і ці толькі маладыя) не заўсёды бываюць абаронены ад падманлівай спакусы такіх «пошукаў». Але іншая справа,

што ўсё ў мастацтве — яго істотны змест, яго ўражлівыя вобразы і героі, дасканаласць і гармонія яго формы — нараджаецца толькі ў выніку настойлівых пошукаў мастака. Леў Талстой неяк запісаў у сваім дзёніку, што мастак, для таго каб дзейнічаць на іншых, павінен сам шукаць, яго творы павінны быць шуканнем. Калі ж ён маркуе, што ўсё знайшоў і ўсё ведае і толькі вучыць, ён не дзейнічае, таму што чытач не зліваецца з ім у пошуках і застаецца безудзельным. Што можна дадаць да гэтых слоў? Хіба толькі тое, што нам, савецкім пісьменнікам, ва ўзаемаадносінах з нашым сябрам-чытачом менш за ўсё падыходзіць роля ментара, які ўсё ведае і знайшоў і намераны толькі павучаць. Нам бяскона дарагі творчы кантакт з чытачом, якога мы заўсёды лічым удзельнікам усіх нашых пошукаў у мастацтве.

(«Правда»).

Тысячы хлебарабаў калгасаў і саўгасаў Навагрудскага раёна сабраліся нядзюна на беразе возера Свіцязь, каб адсвяткаваць Дзень сельскага механізатара. На свяце перадавым трактарыстам, бригадзірам, шаферам былі ўручаны нагрудныя значкі «Выдатнік сацыялістычнай сельскай гаспадаркі рэспублікі», каштоўныя падарункі, Граматы Вярхоўнага Савета БССР. Пасля адбылося масавае гуляне. На здымку: начальнік Навагрудскага вытворчага ўпраўлення Ждановіч уручае нагрудны значок бригадзіру трактарнай бригады калгаса імя Жданава. Фотахроніка БЕЛТА.

ЮБІЛЕЙ НАРОДНАГА ТЭАТРА

Ашмянскі народны тэатр адзначаў свой 15-гадовы юбілей. За гэты перыяд калектыву паставіў 563 спектаклі, якія паглядзела каля 150 тысяч гледачоў.

З году ў год расце выканаўчае майстэрства акцёраў. Пастаўленая на сцэне ў кастрычніку 1960 года камедыя Янкі Купалы «Паўлінка» прынесла калектыву ўсеагульнае прызнанне. За выдатнае выкананне ролей на рэспубліканскім конкурсе народных і самадзейных калектываў удзельнікі пастаноўкі былі ўзнагароджаны дыпламам першай ступені. Іх поспех адзначыла газета «Правда».

«Хатняя гаспадыня Л. Кузменка, бібліятэкар А. Папкова паспяхова выконваюць ролі Альжбеты і Агаты. Прызнацца, калі я ўбачыў іх у грыве, то і не здагадаўся, што ролі выконваюць маладыя дзяўчаты. Выдатна вядзе ролю Адольфа Быкоўскага шафёр аўтабазы Эдуард Лукша», — так пісаў пра ашмянскіх артыстаў народны артыст БССР прафесар К. Н. Саннікаў.

З «Паўлінкай» тэатр пабываў у Вільнюсе, Маладзечна, Вілейцы, Смаргоні і іншых гарадах. Спектакль неаднаразова транспіраваў-

ся па беларускаму і літоўскаму радыё і тэлебачанню.

Цяпер калектыву тэатра працуе над музычнай камедыяй Ул. Вішнеўскага «Раскінулася мора шырока». Музыку да новага спектакля напісаў малады самадзейны

кампазітар Р. Кахановіч. Ён рэмігрант з Францыі. Ужо на Радзіме Кахановіч атрымаў музыкальную адукацыю, працуе настаўнікам у Ашмянскай музычнай школе.

І. ПЯТКЕВІЧ.

ПА ЗАЛАХ ВІЦЕБСКАГА КРАЯЗНАЎЧАГА МУЗЕЯ

У цэнтры Віцебска, у будынку былой гарадской ратушы, размешчаецца цяпер абласны краязнаўчы музей. Кожны, хто пабывае тут, даведаецца многа цікавага пра гісторыю, прыроду, цяперашняе і будучае Віцебшчыны.

Адзел прыроды. У яго залы нібы перамясцілася ўсё лепшае, чым багаты наш малаяўнічы азёрны край. Яго чужоўныя пейзажы прыцягвалі людзей з даўніх часоў. Нездарма вялікі рускі мастак І. Я. Рэпін некалькі гадоў правёў на Віцебшчыне. Тут ён стварыў многія свае карціны.

А вось адзел дарэвалюцыйнай гісторыі. Побач з кальчугамі, прадметамі быту далёкіх продкаў, зброяй старажытнарускіх воінаў тут экспануюцца прылады працы, якімі карысталіся людзі ўсяго некалькі дзесяцігоддзяў назад.

Прадпрыемствы Віцебска выпускаюць сёння ўсё, каб апапаваць з ног да галавы. Пра гэта расказваюць залы аддзела савецкага перыяду.

У асобным пакоі сабраны экспанаты, якія расказваюць аб барацьбе вяццяблян супраць фашысцкіх захопнікаў. Дзесяткі Герояў Савецкага Саюза дала Віцебшчына. У музеі — фатаграфія і кароткія звесткі аб справах нашых землякоў Ф. А. Асташанкі, Ф. Г. Маркава, І. І. Камінскага, А. Д. Мацюшова, П. П. Нікіфарова, П. В. Кандрацьева, А. Д. Салаянікава, І. В. Аляксеева, А. Н. Гарачына і многіх іншых.

У. ГАНЧАРОВ.

Будзёны

ДЛЯ ЗАХОДНЯЙ ЕУРОПЫ

Слухайце штотдзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу: ад 7 да 8 гадзін, ад 15 да 16, ад 19 да 20 і да 21 да 22 гадзін у дыяпазоне наступных кароткіх хваляў: 16, 19, 31, 41 метр, а тансама на сярэдніх хвалях 216,6 і 375 метраў.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ — на гэтых жа хвалях па суботах ад 7 гадзін 30 мінут да 8 гадзін і ад 19 гадзін 30 мінут да 20 гадзін па сярэднеўрапейскаму часу.

Апрача таго, штотдзённа на кароткіх хвалях 30,61 і 41,15 метра ад 22 гадзін 30 мінут да 23 гадзін да 19 гадзін 30 мінут па сярэднеўрапейскаму часу.

ДЛЯ ЗША, КАНАДЫ І КРАІН

ЛАЦІНСКАЙ АМЕРЫКІ

Слухайце штотдзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскіму часу ад 18 гадзін 30 мінут да 20 гадзін 30 мінут у дыяпазоне наступных кароткіх хваляў: 19, 25, 31 і 41 метр, а тансама на сярэдніх хвалях 216,6 метра.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ — на гэтых жа хвалях кожную суботу ад 19 гадзін да 19 гадзін 30 мінут па нью-йоркскіму часу.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС
Мінскі, Ленінскі праспект, 77.
Дом Друку, Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

Зноў сарвалася...
Ізажарт А. Груніна.

На воўка.